

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823010029
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3823010029.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. augusta 2023 prejednal odvolanie obžalovaného A. B. C., nar. XX.X.XXXX v B. D., trvale bytom E., F. G. XXX/XX, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 0T/10/2023 zo dňa 20. marca 2023 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 odsek 1 Tr. por. sa vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 0T/10/2023 zo dňa 20. marca 2023 bol obžalovaný A. B. C. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., pretože

dňa 21.01.2023 v čase o 09:37 hod., potom, čo požil alkoholické nápoje viedol v meste Handlová po ulici Prievidzská osobné motorové vozidlo značky Mercedes Benz S 400, TEČ: C. H., kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou Policajného zboru, pričom následne vykonanou dychovou skúškou v čase o 09:40 h. toho istého dňa bolo zistené, že mal v dychu 0,70 mg/l alkoholu.

Bol za to odsúdený podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l) a 38 ods. 3 k trestu odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 Tr. zák. podmienčne odložený so skúšobnou dobou v trvaní 15 mesiacov. Podľa § 61 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 rokov a 7 mesiacov.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní, teda v zákonnej lehote obžalovaný napadol odvolaním čo do výroku o treste.

V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu namietal nesprávnosť uloženého trestu odňatia slobody, keď sa súd prvého stupňa nezaoberal možnosťou uložiť mu peňažný trest podľa § 56 Tr. zák., ktorý by zabezpečil dostatočným spôsobom jeho nápravu a je trestom vhodnejším a primeranejším. Súd prvého stupňa teda nedostatočne prihliadol na jeho osobu, že je vysokoškolsky vzdelaný, od roku 2011 pracuje ako lekár v Nemocnici s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, od roku 2022 pracuje ako primár na rádiológii, často musí dochádzať do práce aj mimo službu, pretože je nedostatok atestovaných lekárov. Zároveň je námestníkom, čím sa podieľa aj na riadení nemocnice, zastáva funkciu vedúceho krízového štábu, ktoré skutočnosti predstavujú mimoriadne okolnosti týkajúce sa jeho osoby. Ďalej uviedol, že súdom prvého stupňa uložený trest zákazu činnosti vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov považuje za neprimerane prísny. Poukázal na možnosť súdu prvého stupňa použiť zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom nie je vylúčené, aby bol takýto postup aplikovaný

aj iba na trest zákazu činnosti. Na dochádzanie do práce je odkázaný na osobné motorové vozidlo, keďže ide o vzdialenosť 44 km a z miesta jeho bydliska do miesta výkonu práce neexistuje žiadne priame dopravné spojenie. Zároveň navrhol v prípade uloženia trestu zákazu činnosti aplikovať výnimku na použitie osobného motorového vozidla na cestu do práce a z práce. Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že mu uloží primeraný peňažný trest a primeraný trest zákazu činnosti riadiť motorového vozidla každého druhu s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák. a s udelením výnimky používať osobné motorové vozidlo na cestu z miesta svojho bydliska do práce a späť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na neverejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku (o treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, i keď z iných ako ním uvádzaných dôvodov, pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa je minimálne predčasné.

Odvolací súd zistil také pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu a preto rozhodol o odvolaní obžalovaného na neverejnom zasadnutí – § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Podstatou odvolania obžalovaného bola neprimeraná prísnosť uložených trestov (trestu odňatia slobody, ako aj trestu zákazu činnosti), ale aj porušenie ustanovení Trestného zákona spočívajúce v neaplikovaní ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák.

Odvolací súd v prvom rade uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vôbec nevyplýva, že by súd prvého stupňa zohľadnil u obžalovaného tú významnú skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Odvolací súd pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa na vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, vždy prihliadne pri rozhodovaní o treste. Prichádzajú do úvahy tri alternatívne spôsoby rozhodnutia. Na takéto vyhlásenie sa prihliadne ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (ako na napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti) alebo je to dôvod na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Napokon takéto vyhlásenie spolu s ďalšími okolnosťami prípadu či pomermi páchatel'a môže odôvodňovať aj mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takýto postup je v súlade so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27.06.2017.

Nesprávnosť odvolací súd ďalej zistil pokiaľ ide o výrok o treste zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá, ktorý bol obžalovanému uložený s použitím aj ustanovenia § 61 ods. 3 Tr. zák.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel' dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Podľa § 438d Tr. zák. ustanovenie § 61 ods. 3 a 5 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola odsúdená za niektorý z trestných činov uvedených v § 61 ods. 3 alebo 5 pred 1. novembrom 2011, ak táto

osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 61 ods. 3 alebo 5 po 1. novembri 2011. Súd však nemusí vziať do úvahy odsúdenie uložené pred 1. novembrom 2011, ak by vzhľadom na mimoriadne okolnosti predchádzajúcich prípadov bolo pre páchatel'a použitie trestnej sadzby trestu zákazu činnosti ustanovenej v § 61 ods. 3 alebo 5 neprimerane prísne.

Trestný zákon síce bližšie nedefinuje pojem mimoriadne okolnosti prípadu, avšak v tomto smere je určujúca súdna prax, a to najmä vo vzťahu k interpretácii tohto pojmu obsiahnutého v ustanovení § 39 Tr. zák. Pri preskúmvaní mimoriadnych okolností prípadov, za ktoré bol páchatel' v minulosti odsúdený, sa zároveň nemôže vykonávať nové dokazovanie a nemôžu sa konštruovať nové skutkové závery, prípadne sa tieto nemôžu meniť či dopĺňať v týchto už právoplatne skončených veciach. Pri zisťovaní „mimoriadnych okolností“ týchto prípadov sa musí vychádzať len z obsahu trestných spisov.

Odvolačím súd zistil, že súd prvého stupňa si nepripojil trestný spis o skoršom odsúdení obžalovaného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 201d Tr. zák. č. 140/1961 Zb. (Okresný súd Košice 2 sp. zn. 8T/234/99) a tento v potrebnom rozsahu neoboznámil na hlavnom pojednávaní. Pri svojom rozhodovaní tak zjavne vychádzal len z údajov obsiahnutých v odpise registra trestov obžalovaného. Došlo tým však k porušeniu ustanovenia § 438d Tr. zák., pretože súd prvého stupňa neskúmal aj okolnosti tohto predchádzajúceho prípadu.

Nesprávnosť výroku súdu prvého stupňa o treste zákazu činnosti napokon spočíva aj v tom, že v tomto výroku výslovne neuviedol i ustanovenie § 438d Tr. zák., ktoré musí byť nedielnou súčasťou výrokovkej časti takéhoto výroku s poukazom na ustanovenie § 163 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Súd prvého stupňa bude najmä povinný pripojiť si trestný spis o skoršom odsúdení obžalovaného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky (viď vyššie) a tento v potrebnom rozsahu oboznámiť na hlavnom pojednávaní, pri zachovaní práva obžalovaného sa k nemu vyjadriť a zahrnúť ho následne aj do procesu hodnotenia dôkazov. Súd prvého stupňa bude povinný napokon vykonať aj ďalšie dôkazy, ak v konaní vyvstane takáto potreba. Následne bude povinný opäť vo veci rozhodnúť na základe posúdenia vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

V rámci opätovného rozhodovania o treste bude súd prvého stupňa povinný prihliadať na novo zistené dôkazy z pohľadu ustanovenia § 438d Tr. zák., t.j. bude povinný sa dôsledne zaoberať aj otázkou, či by vzhľadom na možné mimoriadne okolnosti predchádzajúceho prípadu mohlo byť pre obžalovaného použitie trestnej sadzby trestu zákazu činnosti ustanovenej v § 61 ods. 3 Tr. zák. (t.j. v hornej polovici trestnej sadzby) neprimerane prísne. Takúto okolnosť neprimeranej prísnosti bude súd prvého stupňa povinný zväžiť podľa následku trestného činu, ktorého sa predchádzajúce odsúdenie týka, podľa úrovne ovplyvnenia alkoholom, podľa časového odstupu od predchádzajúceho odsúdenia, prípadne aj podľa osobných a rodinných pomerov odsúdeného. Primárne je však potrebné posudzovať existenciu mimoriadnych okolností predchádzajúceho prípadu (nie súčasného prípadu) ako ojedinelých, zvláštnych podmienok. Tiež bude súd prvého stupňa povinný v novom rozhodnutí zohľadniť v rámci ukladania trestu obžalovanému aj jeho vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní (jedným zo spôsobov uvádzaných odvolacím súdom vyššie), ktoré je možné zohľadňovať aj pri určovaní druhu primárneho trestu, teda bude nevyhnutné skúmať, či je u obžalovaného nevyhnutné ukladať mu trest odňatia slobody s podmieneným odkladom alebo na splnenie účelu trestu bude postačovať aj uloženie iného „alternatívneho“ trestu (napríklad trestu peňažného).

Súd prvého stupňa je viazaný vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 327 ods. 1 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.